

TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN STRATEJİ-YÖNTEM VE TEKNİKLER

Ali Fuat ARICI*

Özet: Bir işi plansız ve programsız yapmak oldukça zordur. Her işte olduğu gibi dersler için de önceden hazırlıklar yapmak gerekir. Bu hazırlıkların temelinde programlar ve planlarla bunların işlenme şekil ve yollarını gösteren strateji, yöntem ve teknikler vardır. Bu çalışmayla Türkçe öğretiminde kullanılan strateji, yöntem ve teknikler araştırılmaya çalışılmıştır.

Anahtar kelimeler: Türkçe öğretimi, yaklaşım, yöntem, teknik

I. Giriş

Bir dersi ya da bir konuyu hazırlıksız, plansız, yöntemsiz işlemek, öğrencilere kavratmak oldukça zordur. Hem öğretimi kolaylaştırmak hem de zamandan tasarruf etmek açısından her ders için önceden plan yapmak, strateji belirlemek son derece gereklidir.

Türkçe dersi çok yönlü bir derstir. Bu nedenle bu dersle ilgili çalışmalar sırasında birden çok değişik yöntem ve tekniğe başvurulması hem doğal hem de zorunludur (Kavcar vd., 1997, s.16). Türkçe dersinin yaklaşım, yöntem ve tekniklerinin neler olduğuna bakmadan önce bu terimlerin ne anlama geldiklerine bakmak, benzer ve farklı yönleri üzerine tespitler yapmak gerekir.

Strateji ya da “yaklaşım” diye ifade edilen kavram adı geçen terimlerin (yöntem ve teknik) en kapsamlısı ve diğer ikisini de içine alanıdır. Bu hâliyle yaklaşım, “belirlenmiş bir hedef için ilgili konuya geniş bir açıdan bakış şekli” olarak tanımlanabilir. Yaklaşımın bir alt basamağı olan yöntem, belli bir amaca ulaşmak için yapılan genel uygulamalardır. Her bilimin kendine has yöntem ya da yöntemleri vardır, denilebilir (Calp, 2005, s.247). Teknik ise, bir konuyu öğretmek için öğretmenlerin özel çalışma şekilleridir. Bu kavramları somut olarak şöyle örneklendirebiliriz: Balık tutmak isteyen bir insanın, balığı denizde mi, gölde mi yoksa nehirde mi tutacağı yaklaşımdır. Balığı tekneyle mi, kayıkla mı tutacağı yöntem; ağla mı, oltayla mı tutacağı ise teknik olarak düşünülebilir.

İlköğretim Okulu Türkçe Dersi Taslak Programında (MEB, 1998, s.4) “Yöntem ve Teknikler”le ilgili şu açıklamalar yer almaktadır:

- Türkçe dersi bilgi değil beceri dersi olduğundan dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerileri etkin yöntemlerle kazandırılmalıdır.
- Türkçe çalışmalarında bütün derslerden yararlanılmalı ve her dersle ilgili çalışmaların sözle ve yazıyla doğru anlatılmasına önem verilmelidir.

* Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türkçe Eğitimi ABD Doktora Öğrencisi.

- Dersle ilgili bütün çalışmalarda öğrencilerin kurallara uygun dinleme ve konuşmaları sağlanmalıdır.
- Konuların işlenişinde basitten karmaşığa, bilinenden bilinmeyene, kolaydan zora doğru yol izlenmelidir.
- Kullanılacak yöntem ve tekniklerle öğrencilerin analiz ve sentez yetenekleri geliştirilmeye çalışılmalı ve öğrenilenlerin kalıcılığı sağlanmalıdır.
- Kitaplıklardan yararlanma ve kaynak kitaplara başvurma alışkanlığı kazandırılmaya çalışılmalıdır.
- Okuma zevk ve alışkanlığı kazandırmak için her dönemde öğrencilerin düzeyine uygun kitaplar okumaları, incelemeleri ve arkadaşlarına tanıtmaları sağlanmalıdır.
- Çağdaş eğitim ve öğretimin vazgeçilmez unsurları olan eğitim araç ve gereçlerinden yararlanılmalıdır.
- İmlâ, noktalama ve dil bilgisi kurallarına uyma alışkanlığı kazandırılmalıdır.

Belirlenen bir amaca ulaşmanın en kolay yolu, uygun yaklaşım, yöntem ve teknikleri kullanmaktır. Doğru belirlenmiş yaklaşım, yöntem ve tekniklerle öğretimi yapılan bir ders ya da konunun amaca ulaşma düzeyi oldukça yüksek olacaktır.

Her yaklaşımın kendine özgü yöntemleri, her yöntemin de teknikleri vardır. Sönmez'den (2004, s.181) özetle, yaklaşım-yöntem ve teknik ilişkisi şu şekildedir:

Tablo 1: Öğretimde Kullanılan Yaklaşım, Yöntem ve Teknikler

Stratejiler (Yaklaşımlar)	Sunuş Yoluyla Öğrenme	Buluş Yoluyla Öğrenme	Araştırma Yoluyla Öğrenme	Tam Öğrenme
Yöntemler	Düz Anlatım	Örnek Olay Tartışma	Gösterme Yapma Yaptırma Kurma	Karma Yöntem
Teknikler	Soru-cevap Takrir Sempozyum Söylev	Grup Tartışması Soru-cevap Çember Zıt panel Münazara Görüşme	Workshop Soru-cevap Beyin fırtınası Problem çözme Karar verme Gösterme Yaptırma Rol yapma Gösterme yaptırma Rol yapma Gösteri Dramatizasyon Deney Gözlem	Tüm teknikler

Tablodan hareketle Türkçe öğretiminde yararlanılacak başlıca yaklaşım, yöntem ve teknikler şöyle sıralanabilir:

II. Yaklaşımlar (Stratejiler)

A. Sunuş Yoluyla Öğrenme

Konuların, bilgilerin anlatılarak, açıklanarak öğretimini yapılmasıdır. Bu yaklaşım hazır bilgilerin sunumu olarak da adlandırılabilir. Bilgilerin kalıcılığı açısından bu stratejinin yaygın olarak kullanılması doğru değildir. Ancak zorunlu durumlarda başvurulmalıdır. Sunuş yoluyla öğrenmede bilgilerin düzenlenmiş, sıralanmış olması gerekmektedir. Öncelikle genel ilke ve kavramlar verilir, bunu ayrıntılı bilgilerin kazandırılması izler (Demirel, 1999, s.81).

B. Buluş Yoluyla Öğrenme

Öğrencilerin aktif olduğu, öğretmenin rehber olarak yol gösterdiği ve bilgilerin, öğrencilerin merak ettiği bir konunun tartışılıp sonucunun bulunması ile ortaya çıktığı bir yaklaşım şeklidir. Bu yaklaşımla, merak uyandırarak, yapı ve özellikleri bizzat öğrenciye buldurarak problemler çözdürülmeye ve bilgiler öğrenciye ait bilgilere dönüştürülmeye çalışılır (Sağır, 2002, s.81).

Buluş yoluyla öğrenme yaklaşımında öğrenciler aktif durumda olduğu için öğrenilen bilgiler kalıcı olmaktadır. Yine öğrenciler sanki bilgiyi kendileri bulmuş gibi olduklarından derse karşı ilgili olmakta, etkinliklere daha istekli olarak katılmaktadırlar.

C. Araştırma Yoluyla Öğrenme

Öğrencilerin bilgileri araştırıp incelemesine dayalı bir yaklaşım türü olarak bilinir. Buluş yoluyla öğrenme yaklaşımında olduğu gibi bunda da öğretmen yol gösterici, öğrenci araştırmacı durumundadır. Öğretmen öğrencilere kaynak eser ya da kişiler önerir, bunlardan yararlanma yollarını gösterir, öğrencilerse bu yolla istenen bilgiye ulaşırlar.

D. Tam Öğrenme

Amerikalı eğitimci Benjamin Bloom'un ortaya çıkardığı bu yaklaşıma göre, bir öğrenci çeşitli etkinlikler vasıtasıyla okulda öğretilen her şeyi öğrenebilir. Bloom (1998, s.4-5) yaklaşımını şu şekilde açıklamaktadır:

Tam öğrenme hemen hemen bütün öğrencilerin, okulların öğretme amacını güttüğü tüm yeni davranışları öğrenebileceği görüşü üzerine temellendirilmiş olan yeni bir yaklaşımdır. Mevcut uygulamalarda tam öğrenmenin çeşitli şekillerini görmek mümkündür. Bütün bu uygulamaların temelinde aynı fikir yatmaktadır: Öğrencilere duyarlı ve planlı bir öğretim hizmeti sağlanır, öğrenme güçlükleri ile karşılaşanlara yerinde ve

zamanında yardım edilir, onlara tam yani önceden kararlaştırılan yetkinlikle öğrenmeleri için yeterli zaman verilir ve onlar için de anlamlı olan bir “tam öğrenme” ölçütü belirlenirse hemen hemen bütün öğrenciler yüksek düzeyde bir öğrenme gücü geliştirebilirler.

Okul ve öğretmenler, öğrencilerin “duyuşsal ve bilişsel” seviyelerini ölçüp öğrenciler için gerekli olarak “tam öğrenme”yi gerçekleştirebilirler. Bu yaklaşım, kazandırılmak istenen davranışların yerine, her sınıfta öğrenenler, az öğrenenler ve öğrenmeyen öğrenciler olacağı sayılıısıyla hareket eden; bütün yeteneklerin geliştirilmesinden çok, ancak seçilen yeteneklere gelişme fırsatının verilmesini amaçlayan eleme / seçme anlayışıyla da çelişir (Sever, 2000, s.29). Prof. Dr. Özcan Demirel, (1999, s.82-83) bu tedbirleri “Öğretim Hizmetlerinin Niteliği” olarak adlandırmış ve ipuçları, pekiştirme, öğrenci katılımı ve dönüt olarak kısımlara ayrılmıştır.

III. Yöntemler

A. Çözümleme

Özellikle ilk okuma ve yazma öğretiminde başvurulan bir öğretim yöntemidir. Bu yönteme, “bütünün parçalanması” yöntemi de denebilir.

Parçalardan oluşan bütünün öğretimi ile başlayan etkinlikler, bütünün çeşitli parçalara ayrılması ile devam etmektedir. Günümüze kadar ülkemizde ilk okuma ve yazma öğretimi bir yöntemle yapılmaktaydı. Bu yöntemde, önce cümleler öğretilmekte daha sonra cümleler kelimelere, kelimeler hecelere, heceler de harflere ayrılarak öğretim yapılmaktadır. Bu yöntemin önemli iki dayanağı vardır. Bunlardan *birincisi*, çocuklarda toptan algılama vardır. Çocuklar baktıkları şeyleri bir bütün olarak görürler. Okuma ve yazmaya cümleden başlamak onların bu özelliklerine uygundur. Psikologlar bu güne kadar yaptıkları araştırmalarda çocukların harf, ses gibi anlamsız şeyler yerine bir anlam ifade eden küçük cümlecikleri daha kolay ezberlediklerini ve hatırlarında tuttuklarını kanıtlamışlardır (Kırkkılıç vd., 1999, s.17). *İkincisi*, cümleden yola çıkarak yapılan okuma yazma faaliyetlerinin diğerlerine göre daha süratli olduğu düşünülmektedir.

Çözümleme yöntemi, ilk okuma ve yazma çalışmalarından başka dil bilgisi etkinliklerinde; cümle ve kelime çalışmalarında, kök-ek konularında uygulanabilir.

B. Birleşim

Çözümleme gibi birleşim yöntemi de ilk okuma ve yazma öğretiminde yararlanılan bir öğretim yöntemidir. Bu yöntem öncekinin aksine “parçaların birleştirilmesi” işlemidir. Yani kendi içinde ilişkili olan kavramların, olayların, objelerin belli bir amaç için birleştirilmesi şeklindeki etkinliklerdir. Bugün

ilköğretimde çözümlene yöntemiyle başlayan ilk okuma ve yazma çalışmaları bu yöntemle devam etmektedir.

Harflerine kadar parçalanmış cümleler, çözümlene yönteminin tersi olarak, harflerden heceler, hecelerden kelimeler, kelimelerden cümleler, cümlelerdense metinler oluşturulması suretiyle birleşim yöntemi kullanılarak yapılmaktadır. Çocukların okuma-yazma öğrenebilmeleri öncelikli olarak harfleri ezberlemelerine bağlıdır. Oluşturulan hecelerin veya sözcüklerin anlamlı olup olmaması önemli değildir. Önemli olan çocuğun okuyup yazabilmesi ve buradan hareketle tümceler kurabilmesidir (Baştürk, 2004, s.105-106)

Ülkemizde geçmişte ilk okuma ve yazma çalışmaları tamamıyla bu yöntemle yapılmaktaydı.

Ancak öğrencilerin okuma hızını engellediği düşüncesi ile kaldırılıp çözümlene yöntemiyle birlikte yapılmasına karar verildi.

İlk okuma çalışmalarından başka yine Türkçe derslerindeki paragraf çalışmalarında bu yöntemle yer verilebilir.

C. Sese Dayalı Harf Yöntemi

Ülkemizde 2005-2006 öğretim yılında ilk okuma ve yazma öğretiminde uygulanacak bir yöntemdir. Bu yöntemde önce sesler çeşitli oyunlarla kavratılır. Daha sonra bu seslerden anlamlı kelimeler, bu kelimelerden de cümleler oluşturulur.

Diğer yöntemlere göre öğrencileri okumaya daha erken çıkardığı için benimsenen bir ilk okuma ve yazma yöntemidir. Ayrıca öğretimde oyunlaştırmayı ön planda tutması da yine bu yöntemin olumlu taraflarındandır. Harf yöntemiyle benzerlik gösterdiği düşünülse de çeşitli yönlerden farklılıklar gösterir.

D. Düz Anlatım (Takrir) Yöntemi

Belli bir konunun sunucu tarafından anlatılması olarak tanımlanabilir. Öğretimde çokça başvurulan ama aslında yer yer ve zorunlu kalınmadan uygulanmaması gereken bir yöntemdir. Çünkü bu yöntemde öğretmen anlatan (aktif), öğrenci dinleyen (pasif) durumdadır. Bu hâliyle öğretim sıkıcı ve tekdüze olmakta, öğrenciye hazır bilgi sunduğu için bilgiler kalıcı olmamaktadır. Ancak düz anlatım yöntemi tamamıyla gereksiz bir yöntem değildir. Zaman zaman yer verilmesi kaçınılmazdır.

Özellikle konunun püf noktalarının açıklanması, az zamanda çok bilgi verilmesi, etkinliklerin nasıl yapılacağına açıklanması ve bilgilerin toparlanıp özetlenmesi durumunda bu yöntemin uygulanması gerekli ve faydalıdır. Bilgiler derli-toplu verileceği için zaman kaybı olmaz, kalabalık gruplar için kullanışlıdır. Öğrencilerin iyi bir dinleyici olmalarına da yardımcı olur (Ünalın, 2001. s.69). Düz anlatım yöntemi sunuş yoluyla öğrenme yaklaşımının bir uygulaması olarak görülmektedir.

Türkçe derslerinde öğrencilerin veya öğretmenin bir konuyu özetlemesi, paragrafın, metnin ana düşünce ve yardımcı düşüncelerinin açıklanması ve önceden hazırlanan bir konunun sunulmasında başvurulabilir.

E. Tartışma Yöntemi

Buluş yoluyla öğrenme yaklaşımında yer verilen bir öğretim yöntemidir. Öğrencilerin öğretmen tarafından ortaya atılan bir görüşü veya sorunu konuşarak, tartışarak problemin çözümüne yönelik görüşler ortaya koyduğu yöntem türüdür.

Bu yöntemde öğretmen öğrencileri yönlendirir, ara sıra ortaya koyacağı görüşleriyle öğrencileri yanlış düşünmekten korur ve sonuca götürecek ip uçları verir.

Öğretmen-öğrenci etkileşiminin olması, öğrencilere geçmiş yaşantılarından örnekler verme imkân sunması ve öğrencilerin bir konu üzerinde konuşma ve yorum yapmalarını sağlaması yöntemin belirgin özelliklerini oluşturmaktadır (Demirel, 1999, s.88). Tartışma yöntemiyle öğrencilere konuşma, dinleme ve tartışma kuralları da yaptırılarak öğretilir.

Bu yöntemde, ilköğretim ikinci kademe Türkçe derslerinde metnin, paragrafın ana ve yardımcı fikirlerini buldurmada, şiir ya da metinle ilgili soruları cevaplamada sıkça başvurulabilir. Bunlardan başka yine Türkçe derslerindeki dil bilgisi etkinliklerinde, örneklerden yola çıkıp kuralların öğrencilere buldurulmasında ve öğrencilerin konuşma becerilerini artırmak için yapılacak grup çalışmalarında da tartışma yöntemi kullanılabilir.

F. Gösterip Yaptırma Yöntemi

Herhangi bir olgu ya da olayın meydana geliş yolunu öğrencilere gösterip onlardan benzer bir işlem yapmalarını istemeye dayalı bir öğretim yöntemidir. Araştırma yoluyla öğrenme yaklaşımı içinde yer alan bu yöntemde öğrencilerin bilgilere bizzat kendilerinin ulaşmaları ve bunları beceriye dönüştürmeleri esastır.

İlköğretim öğrencileri bir çok bilgi ve beceriyi duyuları yoluyla kavrayıp kazanmaya çalıştıkları için görme, işitme ve dokunma duyusuna dayanan bu yöntemin derslerin işlenişinde önemli bir yeri vardır (Kavcar vd., 1997, s.21). Gösterip yaptırma yönteminde öğretmen yol gösteren, öğrenci ise yapandır. Öğrenciler bu yöntemde bilgileri yaparak yaşayarak öğrendikleri için kolay kolay unutmazlar.

İlköğretimin hemen her sınıfında yapılan yazı çalışmaları için mutlaka bu yöntemin uygulanması gerekir. Burada öğretmen yazı şekillerini önce öğrencilere uygulamalı olarak gösterir. Sonra onlardan bunu yapmalarını ister. Öğrencilerin bunu görmeden yapmaları oldukça zordur. Yine dil bilgisi etkinliklerinde ve kelime çalışmalarında da gösterip yaptırma yöntemi uygulanabilir.

IV. Teknikler

A. Soru - Cevap Tekniği

Belli bir konuda öğrenciler öğretmen tarafından ya da öğrencilerden öğretmene yöneltilen soru ve cevaplarla dersin işlenmesidir. Soru-cevap tekniği hemen her ders ya da konuda uygulanan bir öğretim tekniğidir.

Öğrencilerin ilgilerini derse çekmek ve katılımını sağlamak bakımından oldukça faydalı bir tekniktir. Başarısız öğrenciler de bu teknik sayesinde kendilerine yöneltilen uygun sorularla daha iyi bir seviyeye getirilebilirler.

Soru-cevap tekniğini kullanırken öğretmen, sorularını bütün öğrencilere eşit olarak yönelmeli, mümkün olduğunca her öğrenciyi konuşturma yoluna gitmelidir. Bu tekniğin iyi kullanılabilmesi için, öğretmenin hazırlıklı, konu hakkında bilgi sahibi olması gerekir. Öğretmen soruyu sınıfa sormalı ve cevabı öğrencilerin yalnız birinden almalıdır. Yani hep bir ağızdan cevaplandırılmaması sağlanmalıdır (Alperen, 1991, s.34). Ayrıca sorulara doğru cevap veren öğrenciler takdir edilmelidir. Bu, öğrencilerin başarılarının devamı açısından önemli ve gereklidir.

Türkçe dersinin pek çok yerinde soru-cevap tekniğine yer verilebilir. Özellikle okuma anlama çalışmalarında, dil bilgisi etkinliklerinde ve okunan metnin anlaşılması çalışmasında bu yöntem kullanılabilir.

B. Tümevarım ve Tümdengelım

Tümevarım tekniği kısaca özel kurallardan genele varma işlemidir. Bunun zıddı olarak tümdengelım ise genelden özele gitme tekniğidir.

Tümevarım tüm ilköğretim öğrencileri için uygun bir tekniktir. Çünkü bu yaştaki öğrenciler, “basitten karmaşığa kolaydan zora ve yakından uzağa” öğretim ilkelerine elverişlidir. Böyle bir öğretim bu çağ öğrencilerin algılamalarını kolaylaştırmakta, bilgilerin zihinde kalma düzeyi de uzamaktadır.

Tümevarım tekniği özellikle dilbilgisi konularının öğretiminde kullanılabilir. Bir okuma parçası içinde varlıkların adlarını bildiren sözcüklere (ad) öğrencilerin dikkatlerinin çekilmesi, sonunda bu sözcüklerin işlevleri üzerinde öğrencilerin bir genelleme yaparak adın tanımını sezmeye başlamaları bu yöntemle örnek olabilir. Bu teknik, gözleme, deneye ve araştırmaya dayandığı için çocuklarda ezbercilik yerine bilimsel düşünme alışkanlığının gelişmesine katkıda bulunur (Kavcar vd., 1997, s.18).

Tümdengelım tekniğine ise ilköğretimin son sınıfında (8.sınıf) başvurulabilir. Çünkü bu sınıftaki öğrenciler artık genellemelerden anlar duruma gelmişlerdir. Metin incelemeleri, konuşma ve yazma çalışmaları ve bunların öncesinde yapılan hazırlık çalışmaları, öğrenci metinleri bir etkinliğe sevk etmeden önce onlara verilecek yönergeler ve bir konunun sunulması sırasında bu teknik kullanılabilir (Calp, 2005, s.253).

C. Dramatizasyon (Oyunlaştırma)

Herhangi bir ders konusunun taklit veya rol yaparak canlandırılması tekniğidir. Çocuklar için oyun çok önemlidir, onlar oyun oynamaktan asla bıkmazlar. Dersi bir oyun havasında sunmak, çeşitli taklitler yaparak konuya ilgi ve istek uyandırmak hem bilgilerin öğrenilmesi hem de kalıcı olması bakımından oldukça yararlıdır. Bu teknik göz önünde somut olarak canlandırma özelliğinden dolayı konunun daha kolay anlaşılmasını sağlar. Rol yapma sanatının başarısı oranında da sanatın duyguları etkileme gücünden yararlanılır (Cemiloğlu, 2001, s.101).

Oyunlaştırma tekniği ilköğretimde sıkça başvurulması gereken bir tekniktir. Hele birinci kademe için son derece önemlidir. Türkçe derslerinde özellikle dinleme, anlama ve anlatma becerilerinin geliştirilmesinde çok faydalıdır. Okunan, dinlenen bir metin veya şiir dramatize edilebilir.

D. Küme Çalışması

Öğrencilerin çeşitli gruplara ayrılarak belli bir konu için birlikte çalışmalarının sağlanması tekniğidir. Bu teknikle öğrenciler birlikte iş yapma şuuruna ererler. Ayrıca her öğrenciye küme içinde bir görev verilerek öğrencilerin verilen görevi yerine getirmeleri sağlanmakta bu da öğrencilere bir işi yapabilme duygusunu aşılamaktadır. Sınıf içinde ikili çalışma gruplarının yanı sıra daha büyük gruplarla çalışmalar da yapılabilir. Burada temel amaç, grup üyelerinin birlikte düşünmelerine, karşılıklı fikir alışverişi içinde olmalarına ve rahat bir ortamda olmalarına olanak sağlamaktır (Demirel, 1999, s.97).

İlköğretimin ilk sınıflarında seviye kümeleri oluşturularak bu tekniğe başvurulabilir. Daha sonraları ise çeşitli konular verilerek öğrencilerin kendi aralarında konunun bölümlerini paylaşarak araştırıp rapor ederek sınıfta sunmaları istenebilir. Özellikle sınıf içi panel, tartışma vb. çalışmalarda küme çalışması tekniğine yer verilebilir.

Abstract: Making a work without a plan and program is very difficult. As it was in every work it is required to making preparations for lessons in advance. In foundation of these preparations there are the strategies, methods and techniques which show the function, form and ways of the plans and programs. With this study, the strategies, methods and techniques used in Turkish teaching are tried to investigated.

Key Words: Turkish teaching, strategy, method, technique

Kaynakça

- Baştürk, Mehmet; **Dil Edinim Kuramları ve Türkçenin Anadili Olarak Edinimi**, Pegema Yayıncılık, Ankara 2004
- Bloom, Benjamin,S.; **İnsan Nitelikleri ve Okulda Öğrenme**, (Çev. D. A. Özçelik) MEB Yayınları, İstanbul 1998
- Calp, Mehralı; **Özel Öğretim Alanı Olarak Türkçe Öğretimi**, Eğitim Kitabevi, Konya 2005
- Cemiloğlu, Mustafa; **İlköğretim Okullarında Türkçe Öğretimi**, Alfa Yayınları, İstanbul 2001
- Demirel, Özcan; **İlköğretim Okullarında Türkçe Öğretimi**, MEB Yayınları, İstanbul 1999
- Güneş, Firdevs; **Okuma-Yazma Öğretimi ve Beyin Teknolojisi**, Ocak Yayınları, Ankara 2000
- Kavcar, Cahit ve diğerleri; **Türkçe Öğretimi**, Engin Yayınevi, Ankara 1997
- Kırkkılıç, Ahmet ve diğerleri; **İlk Okuma-Yazma ve Türkçe Öğretimi**, Bakanlar Matbaacılık, Erzurum 1999
- MEB; **İlköğretim Okulu Türkçe Dersi Taslak Öğretim Programı**, EAGED Yayınları, No:068, Ankara 1998
- Öz, M. Feyzi; **Uygulamalı Türkçe Öğretimi**, Anı Yayıncılık, Ankara 2001
- Sağır, Mukim; **İlköğretim Okullarında Türkçe Dil Bilgisi Öğretimi**, Nobel Yayıncılık, Ankara 2002
- Sever, Sedat; **Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme**, Anı Yayıncılık, Ankara 2000
- Sönmez, Veysel; **Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı**, Anı Yayıncılık, Ankara 2001
- Taşdemir, Ercan ve diğerleri; **Pratik Türkçe Öğretim Teknikleri**, Zambak Yayınları, İstanbul 2004